

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Miłosz Motyka

DOZE-I.050.7.2024.AJ
3120013.12207056.9847573
Warszawa, 15-04-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr K10INT2260 Pana Posła Daniela Milewskiego z dnia 28.03.2024 roku w sprawie zasad rozliczania produkowanej przez posiadaczy fotowoltaiki energii, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

1. Kiedy Ministerstwo zamierza przedstawić projekt ustawy w tym zakresie Sejmowi RP?

Uprzejmie informuję, że propozycje przepisów odnoszące się do systemu rozliczeń net-billing zostaną ujęte w projekcie ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw, dalej: „projekt ustawy”, który w dniu 8 kwietnia 2024 r. **został wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów, otrzymując numer UD41.**

Ww. projekt ustawy jest prowadzony w ramach Rządowego Procesu Legislacyjnego. Szczegółowe informacje dotyczące projektowanych regulacji zostaną przekazane w procesie konsultacji i uzgodnień.

2. Jakie dokładnie zmiany zostaną wprowadzone w zasadach rozliczania energii dla prosumentów?

Projekt przepisów zakłada utrzymanie po dniu 1 lipca 2024 r. możliwości rozliczania się prosumentów w systemie rozliczeń net-billing w oparciu o rynkową miesięczną cenę energii elektrycznej (dalej: RCEm). Prosumenci będą jednak mogli, składając oświadczenie sprzedawcy, zmienić sposób rozliczeń na rozliczenie w oparciu o rynkową godzinową cenę energii elektrycznej (dalej: RCE) od 1 lipca 2024 roku.

Zachętą do rozliczenia się prosumentów w oparciu o RCE będzie możliwość zwiększenia wartości zwrotu niewykorzystanych przez prosumenta środków za wprowadzoną do sieci energię elektryczną w okresie kolejnych 12 miesięcy (tzw. nadpłaty), zapisanych na depozycie prosumenckim do 30%. Jeżeli natomiast prosument zdecyduje się nadal stosować sposób rozliczeń oparty o RCEm, to wysokość jego nadpłaty nie ulegnie podwyższeniu i jak

dotychczas będzie wynosić do 20% wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci w miesiącu kalendarzowym, którego dotyczy zwrot nadpłaty.

Projekt zakłada także podniesienie wartości depozytu prosumenckiego dotyczącej danego miesiąca kalendarzowego o współczynnik korekcyjny.

3. Jakie będą oczekiwane skutki finansowe dla gospodarstw domowych inwestujących w fotowoltaikę po wprowadzeniu tych zmian?

Dzięki proponowanym zmianom prosumenci rozliczający się w systemie net-billing zwiększą stopień opłacalności swoich inwestycji w OZE. Możliwość zmiany sposobu rozliczeń w oparciu o RCE lub RCEm będzie świadomym wyborem prosumenta i pozwoli na osiągnięcie większych oszczędności poprzez optymalizację swojego zużycia dostosowanego do wyboru sposobu wyliczenia rynkowej ceny energii.

W efekcie podniesienie wartości depozytu prosumenckiego dotyczącej danego miesiąca kalendarzowego o współczynnik korekcyjny wpłynie na zmniejszenie dysproporcji pomiędzy wartością energii jaka jest zapisywana na depozycie prosumenckim, a ceną oferowaną przez spółki obrotu za pobraną przez prosumenta energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej.

4. Czy istnieć będą ograniczenia dotyczące wielkości instalacji fotowoltaicznych objętych nowymi zasadami?

Uprzejmie wyjaśniam, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie dostrzega potrzeby wprowadzania jakichkolwiek dodatkowych ograniczeń dotyczących wielkości zainstalowanych mikroinstalacji prosumenckich. Wielkość przyłączanej instalacji odnawialnego źródła energii, dla której mogą być stosowane zasady rozliczeń w systemie prosumenckim, wynikają z definicji prosumenta energii odnawialnej zawartej w art. 2 pkt 27a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436 z późn. zm.) dalej: „ustawa OZE”, zgodnie z którą prosument energii odnawialnej jest to odbiorca końcowy wytwarzający energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii na własne potrzeby w mikroinstalacji, pod warunkiem że w przypadku odbiorcy końcowego niebędącego odbiorcą energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, nie stanowi to przedmiotu przeważającej działalności gospodarczej określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 773). Z kolei zgodnie z definicją mikroinstalacji zawartą w art. 2 pkt 19 ustawy OZE, mikroinstalacja jest to instalacja odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW, przyłączona do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV albo o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 150 kW, w której łączna moc zainstalowana elektryczna jest nie większa niż 50 kW.

5. Jakie instytucje będą odpowiedzialne za monitorowanie i egzekwowanie tych zasad?

Zgodnie z art. 4 ust. 1a pkt 2 ustawy OZE, rozliczenia prosumenta energii odnawialnej w systemie net-billing dokonuje sprzedawca zobowiązany, o którym mowa w art. 40 ust. 1 tej ustawy, chyba że rozliczenia dokonuje sprzedawca wybrany przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej lub spółdzielnię energetyczną, na podstawie umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży.

6. Czy istnieją plany na zwiększenie świadomości społecznej na temat korzyści z inwestowania w energię odnawialną?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska aktywnie działa na rzecz zwiększania świadomości społecznej na temat korzyści z inwestycji w odnawialne źródła energii i rozwoju energetyki prosumenckiej, czego wyrazem jest ponad 1,39 miliona instalacji prosumenckich, działających w Polsce. Liczba tych instalacji systematycznie wzrasta, m.in. dzięki następującym programom wsparcia, których operatorzy są odpowiedzialni za ich promocję wśród potencjalnych beneficjentów:

Mój Prąd - program ten ma na celu popularyzację i wspieranie inwestycji w instalacje fotowoltaiczne przez osoby fizyczne. Uczestnicy tego programu mogą otrzymać wsparcie finansowe w formie dotacji na zakup i montaż paneli fotowoltaicznych, inwertera oraz elementów związanych z instalacją fotowoltaiczną. Wysokość wsparcia w ramach programu zależy od rodzaju urządzeń zgłoszonych do dofinansowania, a także całkowitego poziomu kosztów kwalifikowanych poniesionych przez inwestora i maksymalnego progu dotacji wynikającego z programu Mój Prąd. Program umożliwia zatem realne zmniejszenie nakładów inwestycyjnych po stronie beneficjenta umożliwiając obniżenie rachunków za prąd oraz przyczynia się do zwiększenia zużycia energii z odnawialnych źródeł w Polsce. Obecnie zakończył się nabór wniosków w ramach V edycji programu. W ramach tej edycji potencjalni beneficjenci mogli ubiegać się o bezzwrotną dotację, nawet w wysokości do 58 tys. zł. Wsparciem był objęty nie tylko zakup mikroinstalacji PV, ale również magazynów energii i ciepła oraz kolektorów słonecznych i pomp ciepła. Obecnie trwają prace nad uruchomieniem szóstej edycji programu „Mój Prąd”.

Czyste Powietrze - we wrześniu 2018 r. ruszył rządowy program priorytetowy pn. Czyste Powietrze, który potrwa do 2029 r. Program ten skupia się na poprawie efektywności energetycznej budynków, w tym poprzez dotowanie instalacji fotowoltaicznych. W ramach programu beneficjenci mogą ubiegać się o wsparcie finansowe na termomodernizację budynku, której częścią może być montaż paneli fotowoltaicznych. Program ma na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych oraz poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie zużycia energii konwencjonalnej. Dofinansowanie w tym programie zależy od spełnienia określonych warunków i uzyskania odpowiedniej kalkulacji efektywności energetycznej budynku. Program ten w szczególności obejmuje inwestycje osób fizycznych polegające na demontażu nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe oraz zastąpienie go nowoczesnym ekologicznym rozwiązaniem tj. pompą ciepła typu powietrze woda albo gruntową pompą ciepła lub innym źródłem ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i CWU (ciepła woda użytkowa). Dofinansowaniu podlega również audyt energetyczny, ocieplenie ścian, stropu, podłogi, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, bram garażowych, wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła oraz mikroinstalacje fotowoltaiczne.

Agroenergia - celem programu jest zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym. Rodzajami dofinansowywanych przedsięwzięć są: instalacja fotowoltaiczna, wiatrowa (w tym turbiny pionowe) i pompy ciepła o mocy zainstalowanej powyżej 10 kW i nie większej niż 50 kW, w tym także instalacje hybrydowe oraz towarzyszące im magazyny energii elektrycznej, biogazownie rolnicze wraz z towarzyszącą instalacją wytwarzania biogazu rolniczego oraz elektrownie wodne o mocy nie większej niż 500 kW wraz z towarzyszącymi im magazynami energii. Program dedykowany jest osobie fizycznej, będącej właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych zawiera się w przedziale od 1 ha do 300 ha. Istotne jest aby co najmniej rok przed złożeniem wniosku beneficjent prowadził osobiście gospodarstwo

rolne, bądź powierzył jego prowadzenie osobie prawnej będącej właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych zawiera się w przedziale od 1 ha do 300 ha oraz co najmniej rok przed złożeniem wniosku o udzielenie dofinansowania prowadziła ona działalność rolniczą lub działalność gospodarczą w zakresie usług rolniczych. Program ten realizowany będzie do 2027 r., przy czym zobowiązania (podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2025 r. Dofinansowanie będzie udzielane w formie dotacji oraz pożyczki.

Energia dla wsi w ramach programu można ubiegać się o dofinansowanie na inwestycje dotyczące budowy elektrowni wodnych lub instalacji wytwarzania energii z biogazu rolniczego w warunkach wysokosprawnej kogeneracji. W ramach programu można też składać wnioski o pożyczkę na inwestycje dotyczące budowy instalacji wiatrowych oraz instalacji fotowoltaicznych. Można także uzyskać wsparcie na magazyn energii, ale pod warunkiem zintegrowania go ze źródłem energii, które będzie realizowane równoległe w ramach ww. inwestycji. Rozpoczęcie projektu nie może nastąpić przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie. W przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, jest ono udzielane jako pomoc horyzontalna na OZE. Beneficjentami programu są istniejące lub nowe spółdzielnie energetyczne, a także rolnicy.

Należy także zauważyć, że w ramach ogólnopolskiego projektu realizowanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) szczegółowych informacji w zakresie możliwości uzyskania wsparcia w ramach wyżej wymienionych programów udzielają doradcy energetyczni. Informacje nt. Projektu Doradztwa Energetycznego oraz dane kontaktowe do doradców znajdują się pod linkiem <https://doradztwo-energetyczne.gov.pl/>.

Celem działań MKiŚ jest zapewnienie Polakom szerokiego dostępu do energii z OZE, co przyczyni się do znacznego obniżenia ich rachunków za energię elektryczną.

Projektowane zmiany w regulacjach prawnych, możliwość korzystania ze wsparcia finansowego na zakup instalacji OZE oraz szeroka promocja korzyści wynikających z inwestycji w technologie OZE, takich jak mikroinstalacje fotowoltaiczne odgrywają kluczową rolę w przyspieszeniu rozwoju sektora prosumenckiego i w efekcie przyczynią się do osiągnięcia bezpiecznej, zrównoważonej i zielonej przyszłości energetycznej dla Polski.

7. Jakie są oczekiwane efekty społeczne i środowiskowe wprowadzenia tych zmian?

Wprowadzenie projektowanych zmian w systemie net-billing przyniesie liczne korzyści środowiskowe i społeczne. Po pierwsze zmiany te umożliwią prosumentom korzystanie z bardziej elastycznego sposobu wyliczenia rynkowej ceny energii RCE lub RCEm. To z kolei sprawi, że prosument będzie miał większą kontrolę w zakresie wyboru wyliczenia wartości energii wprowadzonej. Dodatkowo, możliwość skorzystania przez prosumenta z rozliczania w oparciu o rynkową godzinową cenę energii, umożliwi prosumentom osiągnięcie realnych oszczędności z powodu optymalizacji produkcji i zużycia energii elektrycznej.

Dzięki monitorowaniu autokonsumpcji i dostosowaniu własnej produkcji energii do zmian na rynku energii elektrycznej, w zależności od cen energii w ciągu dnia, prosument będzie mógł efektywniej wykorzystać swoją produkcję energii i uniknąć poboru energii z sieci elektroenergetycznej w szczytach cenowych, kiedy energia jest najdroższa, odciążając w ten sposób sieć elektroenergetyczną.

Podniesienie wartości depozytu prosumenckiego będzie miało również istotne znaczenie dla równowagi na rynku energii. Poprzez zmniejszenie różnicy cenowej pomiędzy wartością

energii zapisanej na depozycie prosumenckim, a ceną oferowaną za energię pobraną z sieci elektroenergetycznej przez sprzedawcę nastąpi równomierny podział kosztów i korzyści w sektorze energetycznym, co wpłynie pozytywnie na budowę zrównoważonego systemu elektroenergetycznego.

W rezultacie, proponowane zmiany w systemie rozliczeń net-billing, dzięki rozwojowi energetyki obywatelskiej, opartej o wykorzystanie odnawialnych źródeł energii przyczynią się do ograniczenia wykorzystania surowców kopalnych i w ten sposób zmniejszą negatywny wpływ tego sektora na środowisko naturalne oraz wpłyną pozytywnie na poprawę jakości życia społeczności lokalnych.

Z wyrazami szacunku

Miłosz Motyka
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ - podpisany cyfrowo/